**Handläggare**
Hillevi Andersson
Telefon: 08-508 22 329

**Till**
Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd
2016-10-27

# Förslag till program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2017-2020

Yttrande till kommunstyrelsen

## Förslag till beslut

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det som svar på remissen till kommunstyrelsen.

Lars Arvidsson
stadsdelsdirektör

Toni Mellblom
avdelningschef

## Sammanfattning

Förslaget till nytt program mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck innefattar en övergripande vision samt fem långsiktiga mål med tillhörande delmål. Programmet syftar till att motverka att våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck uppkommer och att det upptäcks om det sker. Programmet syftar också till att stöd och skydd till våldsutsatta personer och barn som har upplevt våld, respektive insatser till våldsutövare för att de ska förändra sitt beteende, är samordnat, evidensbaserat och av hög kvalitet, samt likställt oavsett var i staden de bor.

Förvaltningen ställer sig positiv till det föreslagna programmet och välkomnar ett samlat program för såväl våld i nära relation som hedersrelaterat våld. Förvaltningen anser att det är ett gediget och välskrivet program, att programmet har lyckats med att beskriva hur arbetet ska ske på flera olika nivåer. Förvaltningen anser att det är av stor vikt att staden fortsätter att centralt satsa på att erbjuda kompetensutveckling vad gäller normkritiskt förhållningssätt för att säkerställa det våldsförebyggande arbetet. Förvaltningen är positiv till att funktionshinderperspektivet har klargjorts i programmet.

**Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning**
Avdelningen för social omsorg

Telefonvägen 30
Box 490
129 04 Hägersten
Telefon 08-508 22 329
Växel 08-508 22 000
hillevi.andersson@stockholm.se
www.stockholm.se

## Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för social omsorg. De fackliga organisationerna informeras på samverkansgrupp den 11 oktober och förvaltningsgrupp den 18 oktober. Rådet för funktionshinderfrågor informeras den 20 oktober.

## Bakgrund

Kommunstyrelsen har skickat en remiss avseende förslag till program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck för perioden 2017-2020.

## Ärendet

Programmet syftar till att motverka att våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck uppkommer och att det upptäcks om det sker. Programmet syftar också till att stöd och skydd till våldsutsatta personer och barn som har upplevt våld, respektive insatser till våldsutövare för att de ska förändra sitt beteende, är samordnat, evidensbaserat och av hög kvalitet, samt likställt oavsett var i staden de bor.

Programmet innefattar en målstruktur med en övergripande vision samt fem långsiktiga mål med tillhörande delmål. De långsiktiga målen är tänkta att omfatta en längre period än programperioden medan delmålen är prioriterade och i fokus under programperioden.

Programmets övergripande mål/vision är:
*Stockholm är en stad fri från våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck*

De fem långsiktiga målen är:
1. Medarbetare i stadens verksamheter arbetar våldsförebyggande utifrån ett normkritiskt förhållningssätt.

2. Stockholmare och medarbetare i stadens verksamheter vet vart man ska vända sig om en vuxen våldsutsatt person vill ha stöd alternativt om ett barn upplever våld, eller om en person som utövar våld vill söka hjälp för att förändra sitt beteende.

3. Vuxna stockholmare som har utsatts för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld och förtryck, får stöd och skydd utifrån sina behov, oavsett vart i staden de bor.

4. Barn i Stockholm som har upplevt våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck, får stöd och skydd utifrån sina behov, oavsett vart i staden de bor.

5. Stockholmare som utövar våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck, erbjuds stöd för att sluta utöva våld, oavsett vart i staden de bor.

Programmets mål för arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck beskrivs på tre olika nivåer:

*Den primärpreventiva nivån* innebär universella förebyggande insatser som riktar sig till alla stockholmare innan våld har skett. Det våldspreventiva arbetet ska ske med ett normkritiskt förhållningssätt som grund samt genom bland annat utbildningar och program. På den här nivån berörs samtliga nämnder och bolag.

*Den sekundärpreventiva nivån* innebär omedelbara insatser när våld har skett. Den utsatte ska tillförsäkras skydd och stöd utifrån sina individuella behov. På denna nivå är det främst socialtjänsten som berörs.

*Den tertiärpreventiva nivån* innebär insatser på längre sikt när våld har skett som till exempel bearbetning av trauma för våldsutsatta och behandling av våldsutövare. På denna nivå är socialtjänsten huvudaktör, men även skola, förskola och äldreomsorg kan vara berörda.

## Förvaltningens synpunkter och bedömning

Förvaltningen ställer sig positiv till det föreslagna programmet mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck. Förvaltningen välkomnar ett samlat program för såväl våld i nära relation som hedersrelaterat våld. Förvaltningen anser att det är ett gediget och välskrivet program samt att strategin och de långsiktiga målen, som ansluter till den nationella strategin, beskrivs på ett tydligt sätt. Programmet har enligt förvaltningens bedömning lyckats med att beskriva hur arbetet ska ske på flera olika nivåer och med att beskriva våldsproblematiken ur olika perspektiv.

De uppsatta delmålen handlar mångt och mycket om att medarbetare i stadens verksamheter ska ha adekvata kunskaper för att förebygga, upptäcka och ge behövligt stöd och skydd till våldsutsatta. Förvaltningen anser att det således är av stor vikt att staden fortsätter att centralt satsa på att erbjuda kompetensutveckling vad gäller normkritiskt förhållningssätt för att säkerställa det våldsförebyggande arbetet samt även erbjuda kompetensutveckling specifikt vad gäller att upptäcka och bemöta

personer som utsatts för våld. Kompetensutvecklingen behöver vara likvärdig över staden och anpassas efter den målgrupp som respektive verksamhetsområde möter.

Förvaltningen är positiv till att funktionshinderperspektivet har klargjorts i programmet. Förvaltningen anser att det är viktigt att det också tydliggörs att våldet mot en person med funktionsnedsättning kan vara mer osynligt. Dels kan våldet yttra sig på ett annat sätt, till exempel kan våldet vara riktat mot funktionshindret och dels kan den utsatte på grund av sin funktionsnedsättning leva isolerat och vara mer beroende av sin partner för vård och omsorg. Det kan också vara så att brottsoffret på grund av en intellektuell funktionsnedsättning i vissa fall inte uppfattar sig vara utsatt för relationsvåld. Förvaltningen anser att det är viktigt att i programmet även tydliggöra att beroendet, osynligheten och sårbarheten gör målgruppen särskilt utsatt och att utsattheten varierar med andra faktorer, såsom ålder, typ och grad av funktionsnedsättning.

## Bilaga

Remissunderlaget finns att läsa på https://insynsverige.se/stockholm-hagerstenliljeholmen under Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd, sammanträde 27 oktober 2016.